

PROGRAM WYCHOWAWCZO-PROFILAKTYCZNY
ZAŁĄCZNIK NR 2
DO STATUTU 8-LETNIEJ SZKOŁY PODSTAWOWEJ
IM. WŁADYSŁAWA REYMONTA
W KRZYŻANOWIE

Program Wychowawczo-Profilaktyczny

Szkoły Podstawowej im. Wł. Reymonta w Krzyżanowie

Spis treści

Trudności uczniów w przyswajaniu wiedzy i umiejętności w zakresie danego przedmiotu powstałych w czasie nauki zdalnej.....	2
Cele programu:	3
Propozycje działań:	4
Zdrowy tryb życia	8
Cele programu:	8
Propozycja działań:	9
Prawidłowe relacje rówieśnicze – trudności w nawiązywaniu kontaktów rówieśniczych.....	11
Cele programu:	12
Propozycja działań:	13
Integracja środowiska uczniowskiego poprzez działalność samorządową i wolontariat	15
Cele programu:	15
Propozycja działań	16
Edukacja ekologiczna oraz kształtowanie postawy proekologicznej	18
Cele programu:	18
Propozycja działań:	19
Zdrowie psychiczne i dobrostan uczniów	23
Cele programu:	23
Propozycja działań:	24
Wychowanie do wrażliwości na prawdę i dobro. Kształtowanie właściwych postaw szlachetności, zaangażowania społecznego i dbałości o zdrowie.....	29
Cele programu:	29
Propozycja działań:	30
Budowanie zespołu klasowego.....	35
Cele programu:	35
Propozycja działań:	36
Wspomaganie przez szkołę wychowawczej roli rodziny	40
Cele programu:	40
Propozycja działań:	41

Trudności uczniów w przyswajaniu wiedzy i umiejętności w zakresie danego przedmiotu powstałych w czasie nauki zdalnej.

Zapobieganie niepowodzeniom szkolnym oraz wspieranie ucznia w przewyżnianiu pojawiających się trudności w nauce jest zadaniem, przed którym stoją osoby dorosłe. Aby tego dokonać, niezbędne jest zapoznanie się z genezą istniejących problemów, czyli odpowiedzenie sobie na pytanie dlaczego niektórzy uczniowie nie są w stanie sprostać stawianym przed nimi wymaganiami edukacyjnym. Niepowodzenia szkolne mogą mieć różną genezę, a co za tym idzie, aby im zaradzić, należy wybrać właściwy sposób radzenia sobie z nimi – metoda powinna zostać dobrana indywidualnie, zgodnie z istniejącymi potrzebami ucznia.

W trakcie przeprowadzania diagnozy zjawiska konieczne jest określenie przyczyn pojawiających się problemów w nauce u dzieci i młodzieży szkolnej. Niepowodzenia mogą mieć różnorodne podłoże. Przyczynę można wskazać w osobowości młodego człowieka, środowisku lokalnym, środowisku szkolnym czy jego warunkach / możliwościach fizycznych.

Wśród zaburzeń, które mogą mieć podłoże w samym uczniu należy wymienić jego zdolności, umiejętności, poziom posiadanej wiedzy, przeżywane uczucia, cechy charakteru, dotychczasowe doświadczenia związane z podejmowaniem nauki, tendencje i przyzwyczajenia pojawiające się podczas nauki, poziom samodzielności oraz motywację do zdobywania wcześniej wyznaczonego celu.

Inną kategorią czynników mogących mieć znaczący wpływ na umiejętności do nauki młodego człowieka może być środowisko szkolne ucznia np.

- brak wystarczających sprzętów i pomocy dydaktycznych w szkole,
- atmosfera w klasie, w szkole niesprzyjająca pracy,
- niesprzyjające relacje pomiędzy uczniami,
- praca pozalekcyjna,
- wadliwa organizacja życia szkolnego,
- wadliwa praca nauczyciela lub wątpliwa pozycja lub autorytet nauczyciela itp.

Wystąpienie kilku czynników odbija się na psychice, a to z kolei objawia się zmienionym zachowaniem uzewnętrznianych przez ucznia zdolnościach. Z tego powodu uczeń może wolniej przyjmować nowo dostarczaną wiedzę oraz z gorszym skutkiem odtwarzać tę już wcześniej nabytą. Wszystkiemu winne są emocje (nawet te przeżywane w sposób podświadomy) przez dziecko. Uczeń dotknięty problemami może być złęczony, wystraszony, pełen kompleksów, żyć w poczuciu zagrożenia. Może jednak zdarzyć się, że jego zachowanie pójdzie w zupełnie przeciwnym kierunku, stanie się butny, na pokaz pewny swojej siły i znaczenia, nieźrównoważony, czy agresywny. W sytuacji gdy młody człowiek zostanie przytłoczony swoimi niepowodzeniami szkolnymi i nie będzie miał możliwości wykazać się w innych dziedzinach, może to mieć bardzo negatywny wpływ na jego przyszłe starania. Przykre przeżycia i doświadczenia z nimi związane zniechęcają do podejmowania dalszych wysiłków, są źródłem negatywnych postaw wobec obowiązków szkolnych, a nawet osób, które im się z nimi kojarzą.

Obojętnie jak zmieni się zachowanie ucznia jedno jest pewne, zmieni się jego podejście do nauki, gdyż w momencie pozostawania w sytuacji stresowej inne kwestie okażą się dla niego istotne. Przełożenie wspomnianych czynników na niepowodzenia szkolne może powodować u ucznia:

- trudności w rozumieniu, przyswajaniu i odtwarzaniu materiału,
- braku zainteresowania poszczególnymi przedmiotami, spadkiem motywacji poznawczych,
- bezradnością w pokonywaniu trudności związanych z edukacją,
- biernością, brakiem pokazywania większych starań do przyswajania wiedzy, spadkiem wiary we własne umiejętności edukacyjne,
- spadek umiejętności panowania nad swoimi procesami poznawczymi np. utrzymywaniem koncentracji na wyznaczonym zadaniu,
- uchylanie się od obowiązku szkolnego – zaniedbywanie wykształcenia czy kwalifikacji zawodowych.

Jedynie świadomość genezy problemów pozwoli na indywidualne określenia działań zapobiegających, ograniczających bądź niwelujących powstałe trudności w nauce i niepowodzenia szkolne uczniów.

Cele programu:

Propozycje programu w zakresie **Trudności uczniów w przyswajaniu wiedzy i umiejętności w zakresie danego przedmiotu powstałych w czasie nauki zdalnej**, mają na celu wspomóc uczniów wykazujących problemy w nauce oraz zapewnić im równe szanse w przyszłości. Przedstawione działania kształtują postawy młodych ludzi i przysposabiają ich do normalnego, zdrowego funkcjonowania w społeczności szkolnej oraz poza nią. Oznacza to, że nauczyciele zapoznają się ze specyfiką trudności, z jakimi spotyka się ich podopieczny oraz razem z rodzicami / opiekunami dziecka uczą się, w jaki sposób przeciwdziałać tym ograniczeniom (na drodze wspólnej pracy z dzieckiem).

Poniżej prezentujemy cele szczegółowe zamieszczonego programu:

1. Trudności w nauce:
  - Budowanie wiary we własne siły i umiejętności oraz kształtowanie wytrwałości w realizacji wyznaczonych celów,
2. Motywowanie do nauki:
  - Kształtowanie umiejętności organizacji czasu oraz przestrzeni do pracy,
  - Budowa systematyczności w nauce oraz wypracowanie metody powtórek,
  - Kształtowanie umiejętności oceny własnej pracy,
  - Uświadamianie rodziców / opiekunów o konieczności wsparcia oraz okazywaniu akceptacji dziecka,
  - Wskazanie poradni, w których pracują specjaliści zajmujący się daną tematyką.

Propozycje działań:

Zadanie	Sposób realizacji	Dokumentacja	Odbiorca
<p>1. Diagnoza zjawiska – ilość osób przejawiających trudności w nauce oraz ich specyfika.</p> <p>2. Zapoznanie uczniów i rodziców z wymogami stawianymi przed uczniami z danego przedmiotu szkolnego.</p>	<p>- diagnoza zjawiska, - analiza uzyskanych wyników oraz dostosowanie działań profilaktycznych do indywidualnych potrzeb uczniów, - spotkania z rodzicami / opiekunami i stała współpraca, - spotkania ze specjalistami.</p>	<p>Dokumentacja nauczycieli Dokumentacja wychowawców</p>	<p>Cała społeczność szkolna</p>
<p>1. Pedagogizacja nauczycieli na temat specyficznych trudności w nauce przejawianych przez uczniów zdrowych.</p> <p>2. Utrzymywanie stałej współpracy z rodzicami/ opiekunami uczniów.</p>	<p>- utrzymywanie stałego kontaktu z poradnią psychologiczno-pedagogiczną, która udziela nauczycielom wsparcia przy dostosowaniu wymagań edukacyjnych wynikających z realizowanych przez nich programów nauczania do indywidualnych potrzeb ucznia.</p> <p>- szkolenie/ e-szkolenie.</p>	<p>Dokumentacja Dyrektora</p>	<p>Nauczyciele i wychowawcy</p>
<p>1. Pedagogizacja nauczycieli na temat możliwych zaburzeń zachowania uczniów.</p> <p>2. Dostosowanie formy zajęć do indywidualnych potrzeb i możliwości uczniów szkoły.</p>	<p>- szkolenia, - spotkania ze specjalistami, - materiały szkoleniowe, literatura przedmiotu, - szkolenie/ e-szkolenie dotyczące przebiegu skutecznej komunikacji pomiędzy nauczycielami, a uczniami.</p>	<p>Dokumentacja Dyrektora</p>	<p>Nauczyciele i wychowawcy</p>

<p>3. Pedagogizacja nauczycieli w temacie inteligencji emocjonalnej dzieci i młodzieży szkolnej.</p> <p>4. Rozwijanie kompetencji komunikacyjnych nauczycieli.</p>	<p>Poznanie metod, które zachęcają uczniów do rozmowy, a które działają odstrasżająco i powodują ich wycofanie.</p>		
<p>1. Pedagogizacja rodziców / opiekunów dzieci na temat specyficznych trudności w nauce przejawianych przez uczniów zdrowych.</p> <p>2. Nawiązania lub utrzymywanie stałego kontaktu z rodzicami / opiekunami uczniów oraz zachęcanie ich do większego zaangażowania się w sprawy szkoły i jej uczniów.</p> <p>3. Uświadamianie rodziców o konieczności samodzielnej pracy dziecka.</p> <p>4. Nawiązanie stałej współpracy z Poradnią Psychologiczno-Pedagogiczną.</p> <p>5. Indywidualna analiza potrzeb danej rodziny.</p>	<p>- spotkania ze specjalistami z Poradni Psychologiczno-Pedagogicznej,</p> <p>- konsultacje ze specjalistami pracującymi w szkole, którzy podejmą działania mające na celu uświadomienie rodziców / opiekunów uczniów na temat istotności ich roli w procesie wspierania dziecka w nauce i udzielania mu pomocy w sytuacjach jego niepowodzeń szkolnych (zapoznanie dorosłych z metodami pracy z dzieckiem);</p> <p>- szkoła wspiera rodziców w podejmowaniu decyzji na temat przeprowadzenia badania w poradni psychologiczno-pedagogicznej</p> <p>– nauczyciele uświadamiają rodzicom, na jaką pomoc mogą liczyć oraz jakie działania zostaną im zaoferowane przez placówkę PPP tj. opinia wydana przez PPP lub inną poradnię specjalistyczną, która oceni możliwości intelektualne i zdrowotne ucznia i ułatwi wybór narzędzi, które będą wspierać edukację;</p>	<p>Dokumentacja nauczycieli, wychowawców i pedagoga szkolnego</p>	<p>Rodzice / opiekunowie uczniów</p>

	<ul style="list-style-type: none"> - spotkania z wychowawcą i nauczycielami w celu wypracowania form i zakresu współpracy szkoły z rodzicami tj. zachęcanie rodziców do wspólnego działania na rzecz zapobiegania trudnościom szkolnym – nawiązanie i utrzymywanie stałej współpracy ze szkołą ułatwia kontrolowanie sytuacji problemowej, nadzorowanie postępów i wyznaczania wspólnie z nauczycielami kolejnych celów; - wskazanie rodzicom korzyści dla dziecka płynących z posiadania opinii, orzeczenia PPP lub innej poradni specjalistycznej i przedłożenia tych dokumentów w szkole; - materiały szkoleniowe, informacyjne, - warsztaty uczące sposobów pracy z dzieckiem, - szkolenia. 		
--	--	--	--

<ol style="list-style-type: none"> 1. Budowanie postawy możliwości realizacji zamierzonych celów. 2. Rozwijanie poczucia akceptacji do samego siebie oraz poczucia tolerancji i akceptacji względem innych uczniów. 3. Rozwijanie umiejętności komunikacyjnych uczniów. 	<ul style="list-style-type: none"> - spotkania ze specjalistami - szkolenia, ćwiczenia aktywizujące uczniów, poprawiające wydolność ich pamięci oraz wpływające na akceptowanie siebie i innych osób, - częste kontakty i rozmowy nauczycieli z uczniami, uczniów z uczniami, podczas lekcji - przeznaczenie 15 minut lekcji na integrację oddziału klasowego, - objęcie wsparciem osób nieśmiałych i wycofanych, docenianie każdej aktywności, angażowanie do dodatkowych zadań, - organizowanie zajęć mających na celu kształtowanie właściwych postaw, tolerancji oraz innych mających na celu zrozumienie problemów wynikających z odizolowania, - podejmowanie działań integrujących zespół klasowy, np. obchody urodzin, aktywne przerwy śródlekcyjne, - organizowanie częstych wyjść klasowych. 	<p>Dokumentacja nauczycieli</p> <p>Dokumentacja wychowawców i pedagoga szkolnego</p>	<p>Uczniowie</p>
--	---	--	------------------

Zdrowy tryb życia

Zdrowy tryb życia jest obecnie bardziej niż aktualnym tematem, który wymaga znacznego wsparcia wychowawczo-profilaktycznego szkoły. Na zdrowy tryb życia składa się między innymi: zdrowe odżywianie oraz aktywność fizyczna. Są one niezwykle ważną składową i warunkiem do uzyskania prawidłowego rozwoju fizycznego oraz intelektualnego człowieka. Przekładają się również na osiągnięte przez niego wyniki w nauce.

Cele programu:

Szkolna edukacja zdrowotna jest jednym z priorytetów działalności szkoły. Prezentowana część Programu Wychowawczo-Profilaktycznego pt.: „Zdrowy tryb życia” ma na celu:

1. pogłębienie wiedzy na temat zachowań prozdrowotnych, których celem jest utrzymanie bądź przywrócenie stanu zdrowia fizycznego i psychicznego;
2. kształtowanie hierarchii systemu wartości, w którym zdrowie należy do jednych z najważniejszych wartości w życiu,
3. kształtowanie odpowiedniej aktywnej postawy i dbanie o zdrowie własne, swoich bliskich i innych ludzi;
4. promowanie regularnego uprawiania sportu,
5. uświadamianie istnienia chorób cywilizacyjnych, chorób wenerycznych,
6. uświadamianie problemu depresji.

Cele szczegółowe:

Profilaktyka zdrowego żywienia oraz promowanie aktywności fizycznej na co dzień mają spowodować poniższe zmiany:

1. popularyzacja aktywności fizycznej wśród uczniów,
2. nawiązanie lepszej współpracy z rodzicami/ opiekunami uczniów,
3. polepszenie atmosfery w szkole,
4. poprawa wyników nauczania i osiągnięć uczniów,
5. zmniejszenie ilości absencji dzieci na zajęciach, których geneza była chorobowa,
6. lepsza współpraca szkoły z otoczeniem lokalnym.

Propozycja działań:

Zadanie	Sposób realizacji	Dokumentacja	Odbiorca
<ol style="list-style-type: none"> 1. Propagowanie wśród uczniów zdrowego trybu życia. 2. Uświadamianie uczniom jak ważne jest zdrowe odżywianie się. 3. Nauka gotowania/ przyrządzanie posiłków. 4. Świadomość znaczenia ruchu fizycznego w życiu każdego człowieka. 5. Zwiększenie aktywności fizycznej i wyrobienie nowych nawyków. 	<ul style="list-style-type: none"> - zajęcia aktywizujące: nauczyciele i wychowawcy zachęcają uczniów do czynnego brania udziału w obowiązkowych i fakultatywnych zajęciach sportowych, oraz do aktywności fizycznej w różnych sytuacjach; - konkursy taneczne, wokalne, sportowe, - warsztaty, rajdy, - zajęcia plastyczne, - zajęcia sportowe, - dostępność nauczycieli, - dostępność i popularyzacja materiałów edukacyjnych. 	<p>Dokumentacja nauczycieli Dokumentacja wychowawców</p>	<p>Uczniowie</p>
<ol style="list-style-type: none"> 1. Uświadomienie zjawiska depresji. 	<ul style="list-style-type: none"> - materiały informacyjne, - pogadanki: dotyczące sposobów radzenia sobie w trudnych sytuacjach, eliminowania lęku, poczucia zagrożenia spowodowanego nadmiernym obciążeniem związanym np. z przygotowywaniem się do sprawdzianów czy obawą przed porażką w grupie rówieśniczej. 	<p>Dokumentacja nauczycieli Dokumentacja wychowawców Dokumentacja pedagoga szkolnego</p>	<p>Uczniowie</p>

	<ul style="list-style-type: none"> - ćwiczenia aktywizujące, - dostępność nauczycieli, - e-lekcje, - dostępność i popularyzacja materiałów edukacyjnych - kształtowanie w uczniach umiejętności empatii wobec innych ludzi – prowadzenie zajęć w formie dram, dzięki którym uczniowie będą mogli wcielić się w rolę innych osób, które przeżywają jakiś problem bądź mających rozterki; - zachęcanie uczniów do podejmowania działalności wolontariackiej na rzecz innych ludzi, - wzbudzanie w uczniach poczucia zaufania – muszą mieć świadomość, że z każdym nawet najmniejszym problemem mogą zwrócić się do swojego wychowawcy. 		
2. Uświadomienie zjawiska depresji.	<ul style="list-style-type: none"> - materiały informacyjne, - szkolenia nauczycieli na temat depresji, identyfikacji jej objawów i sposobów wsparcia oraz pomocy uczniom, - dostępność i popularyzacja materiałów edukacyjnych 	Dokumentacja Dyrektora	Nauczyciel Rodzic

Prawidłowe relacje rówieśnicze – trudności w nawiązywaniu kontaktów rówieśniczych

Prezentowana część Programu Wychowawczo-Profilaktycznego ma na celu wspomóc uczniów w ich trudnościach w nawiązywaniu relacji ze swoimi kolegami i koleżankami ze szkolnych ławek. Bezpośrednio po ogłoszeniu zamknięcia szkół dzieciom i młodzieży towarzyszyły radość, euforia i ogólne szczęście. Szkoła jest obowiązkiem, a mało która osoba lubi obowiązki, więc każda szansa na możliwość ich niewypełnienia jest atrakcyjna. Ten pozytywny stan nie trwał jednak długo, ponieważ oprócz ograniczenia działalności placówek wprowadzono społeczną izolację, co okazało się bardzo dotkliwe w skutkach i wywołało emocje typowe dla sytuacji kryzysowej. W przypadku pandemii większość społeczeństwa, niezależnie od wieku, doświadczyła podobnych trudnych emocji określanych mianem kryzysu. Tyle że analizując stany dzieci i młodzieży, warto zauważyć, że ich przeżycia w dużej mierze zależą od środowiska, w którego skład wchodzi: rodziny, bliższego i dalszego otoczenie oraz czynników wewnętrznych, czyli charakteryzujących każdą z osób, np. cech osobowości. To właśnie te indywidualne predyspozycje, zasoby, potrzeby powodują, że konsekwencje obecnego stanu nie będą jednakowe dla wszystkich. Biorąc powyższe pod uwagę można wyodrębnić trzy główne grupy uczniów:

- Uczniowie posiadający bogate zasoby – w tej grupie znajdują się dzieci wspierane przez rodzinę i przyjaciół, ponadto są to osoby realizujące własne pasje, rozwijające zainteresowania, co wpływa na konstruktywne spędzanie czasu wolnego i rozładowanie napięcia. Wszelkie niepowodzenia nie są u nich podstawą do frustracji, a raczej do wyciągania wniosków i podejmowania nowych innych wyzwań czy aktywności. Dzięki tym zasobom radzenie sobie z kryzysem nie powoduje trudności.
- Uczniowie mający duże wsparcie ze strony rodziny, ale posiadający jednocześnie deficyty społeczne i osobiste – to osoby, które nie posiadają stabilnej samooceny, dowartościowują się poprzez szkolną aktywność, dlatego przerwa w nauce jest dla nich szczególnie trudna. Mają tendencje do zamartwiania się, porównują się do innych, dominuje u nich krytyczna samoocena. Nawiązywanie i podtrzymywanie relacji rówieśniczych nie jest ich mocną stroną. Niezwykle istotną kwestią jest udzielenie im wsparcia informacyjnego oraz emocjonalnego.
- Uczniowie nieposiadający odpowiedniego wsparcia rodziny – charakterystyczne dla tych osób jest szukanie oparcia poza rodziną, najczęściej w środowisku rówieśniczym, tam też zaspokajają większość swoich potrzeb. Powodem takiego stanu rzeczy mogą być utrudnione relacje rodzinne lub uzależnienia, przemoc, choroby. Grupa rówieśnicza jest przestrzenią do rozładowania emocji, podważania samooceny i budowania poczucia własnej wartości. Te osoby z dużą trudnością przechodziły przez społeczną izolację i skutki tego mogą odczuwać przez długi czas. W konsekwencji dzieci te pozostawione są samym sobie w tej trudnej sytuacji i silnie odczuwają skutki kryzysu zarówno związanego z pandemią, jak i tego rodzinnego. Tej grupie uczniów w czasie ich pobytu w szkole, lecz także w trakcie ewentualnej ponownej izolacji należy poświęcić najwięcej uwagi.

Cele programu:

1. Rozwijanie umiejętności nawiązywania prawidłowych relacji z rówieśnikami,
2. Rozwijanie kompetencji wychowawczych nauczycieli i opiekunów uczniów,
3. Poszerzanie wiedzy nauczycieli i opiekunów na temat prawidłowego rozwoju i funkcjonowania młodych ludzi oraz istotności nawiązywania i utrzymywania poprawnych relacji między rówieśniczych,
4. Prowadzenie działań profilaktycznych utrzymujący satysfakcjonujący poziom zdolności opisany w punktach wcześniejszych.

Propozycja działań:

Zadanie	Sposób realizacji	Dokumentacja	Odbiorca
1. Kształtowanie właściwych relacji między uczniami. 2. Ukazanie poprawnych i społecznie akceptowanych form relacji w grupie rówieśniczej. 3. Popularyzowanie dobrego zachowania. 4. Promowanie postaw tolerancyjnych.	<ul style="list-style-type: none"> - godziny wychowawcze, - zajęcia aktywizujące, - przeprowadzenie rzetelnych dyskusji na temat negatywnych konsekwencji związanych z nadużywaniem nowych technologii. - prowadzenie zajęć z wykorzystaniem metod umożliwiających prezentację własnych odczuć i przeżyć, np. w formie dramy np. problem wyalienowania, odtrącania jakiegoś ucznia, przejawianie zachowań agresywnych). Dzięki metodom aktywizującym uczniowie są w stanie bardziej wczuć się w daną sytuację i zrozumieć istotę problemu; - opracowanie harmonogramu i tematyki zajęć reintegracyjnych na podstawie przeprowadzonej przez nauczycieli i wychowawców w szkole diagnozy potrzeb dotyczącej kondycji psychicznej uczniów i ich rodziców 	Dokumentacja nauczycieli Dokumentacja wychowawców Dokumentacja pedagoga szkolnego	Uczniowie
1. Rozwijanie kompetencji wychowawczych nauczycieli i opiekunów uczniów.	- poprawa kompetencji wychowawczych	Dokumentacja nauczycieli Dokumentacja wychowawców	Nauczyciele, wychowawcy, rodzice/opiekunowie uczniów

	<p>– zwrócenie uwagi jak ważne w procesie wychowawczym jest dawanie dobrego przykładu własnym zachowaniem, które jest spójne z tym czego uczymy swoich podopiecznych (zachowanie dopuszczające podwójne standardy jest niedopuszczalne czyli np. dorośli wychodzą z założenia, że im można zachowywać się w niewłaściwy, nieakceptowany sposób ponieważ są dorosłymi – takie sytuacje są niedopuszczalne i mogą doprowadzić do spadku zaufania dzieci do opiekunów, a w konsekwencji do ich oszukiwania), konsekwencja w słowach i działaniu, umiejętność słuchania problemów podopiecznych, cierpliwość, zrozumienie, docenianie szczerości i otwartości;</p> <p>- praca nad poprawą bądź utrzymaniem satysfakcjonującego poziomu zaufania dzieci i młodzieży do dorosłych – opiekunowie dowiedzą się jak prowadzić ze swoimi podopiecznymi rozmowę w efektywny sposób oraz jakie zasady powinny obowiązywać obie strony.</p> <p>- szkolenia, - broszury, materiały informacyjne.</p>	<p>Dokumentacja pedagoga szkolnego</p>	
--	--	--	--

Integracja środowiska uczniowskiego poprzez działalność samorządową i wolontariat

Duże znaczenie dla rozwoju młodego człowieka oraz jego sukcesów w dorosłym życiu ma nabywanie kompetencji społecznych takich jak komunikacja i współpraca w grupie, udział w projektach zespołowych lub indywidualnych oraz w organizacjach samorządowych, czyli szeroko rozumiana integracja ze środowiskiem szkolnym. Z perspektywy uczniów ich udział w pracach samorządu uczniowskiego wpływa na najbliższe otoczenie, gdyż w ten sposób mogą współdecydować o tym, jak będzie funkcjonować szkoła. Poprawia się również komunikacja między uczniami, ponieważ dzięki działającemu samorządowi wszyscy wiedzą, co się dzieje w szkole, polepsza to atmosferę i ułatwia rozwiązywanie potencjalnych konfliktów. Z pozycji nauczyciela samorządność uczniów sprzyja budowaniu partnerskich stosunków z młodzieżą, a to z kolei sprzyja unikaniu konfliktów i zaogniania sporów. Działanie w samorządzie to dla uczniów dobra lekcja demokracji w praktyce – organizując wybory do władz SU, uczestnicząc w procesie podejmowania decyzji i ponosząc ich konsekwencje, młodzi uczą się świadomego uczestnictwa w życiu społecznym. Dobrze działający samorząd uczniowski pomaga rozwiązać trudności, zanim osiągną naprawdę dużą skalę. Nie bez znaczenia jest fakt, iż uczniowie zadowoleni i lubiący swoją szkołę to uczniowie bardziej zmotywowani do nauki, a ponadto dla niektórych uczniów, którym nauka sprawia więcej trudności, działanie w SU daje możliwość odnalezienia swoich talentów i „bycia dobrym” w innych obszarach niż wiedza zdobywana podczas lekcji. Uczniowie działający w SU częściej odkrywają zalety pracy w grupie, nie tylko w ramach SU, ale także podczas lekcji w klasie.

Cele programu:

1. Rozwijanie umiejętności nawiązywania prawidłowych relacji z rówieśnikami,
2. Rozwijanie kompetencji wychowawczych nauczycieli i opiekunów uczniów,
3. Poszerzanie wiedzy nauczycieli i opiekunów na temat prawidłowego rozwoju i funkcjonowania młodych ludzi oraz istotności nawiązywania i utrzymywania poprawnych relacji międzyrówieśniczych.

Propozycja działań

Zadanie	Sposób realizacji	Dokumentacja	Odbiorca
<p>1. Propagowanie aktywności i twórczego myślenia uczniów.</p> <p>2. Wychowywanie samodzielnych, samodzielnie radzących sobie w życiu młodych ludzi.</p>	<p>- pogadanki, e-lekcje, samodzielne wystąpienia,</p> <p>- zaangażowanie uczniów w działalność dyskusyjną w ramach lekcji wychowawczych (każde spotkanie ma inny zakres tematyczny. Temat spotkania jest ustalany przez uczniów w drodze głosowania / dyskusji. Uczniowie wiedzą o wybranym temacie z odpowiednim wyprzedzeniem czasowym, dzięki czemu są w stanie dobrze się do niego przygotować</p> <p>- zachęcenie uczniów do udziału np. w pracach w Samorządzie Szkolnym, udzielanie się w gazetce szkolnej / drużynach sportowych, a także wolontariackich udzielanie pomocy osobom potrzebującym, udzielanie korepetycji osobom ze słabszymi wynikami w nauce, działanie na rzecz lokalnej społeczności);</p> <p>- zachęcanie uczniów do kandydowania oraz brania udziału w wyborach do Samorządu Uczniowskiego;</p> <p>- stworzenie gazetek tematycznych,</p>	<p>Dokumentacja nauczycieli</p> <p>Dokumentacja wychowawców</p>	<p>Uczniowie</p>

	<ul style="list-style-type: none"> - zachęcanie uczniów do wsparcia osób od nich słabszych- samopomoc koleżeńska, tworzenie grup, które wspólnie się uczą, itp.; - współpraca pomiędzy różnymi podmiotami pomagającymi potrzebującym i włączania się w akcje pomocowe, - organizowanie zbiórek charytatywnych 		
--	--	--	--

Edukacja ekologiczna oraz kształtowanie postawy proekologicznej

„Edukacja ekologiczna oraz kształtowanie postawy proekologicznej” zostało określone jako jeden z priorytetów edukacyjnych dla szkół w roku szkolnych 2021/2022.

Podstawowe kierunki realizacji polityki oświatowej państwa w roku szkolnym 2021/2022 pkt. 6 - „*Wzmocnienie edukacji ekologicznej w szkołach. Rozwijanie postawy odpowiedzialności za środowisko naturalne*”.

Wpajanie szacunku do środowiska naturalnego jest ... jednakże, największe znaczenie ma tutaj wypracowanie nawyków oraz sposobów codziennego funkcjonowania nie tylko w szkole, ale również w domu rodzinnym.

Cele programu:

1. podnoszenie wiedzy z zakresu ekologii podczas wszystkich zajęć szkolnych;
2. zwiększanie świadomości uczniów oraz podnoszących ich umiejętności poprzez organizowanie zajęć o tematyce ekologicznej, aktywny udział w akcjach promujących ekologię, np. „Sprzątanie świata”;
3. nawiązanie współpracy z fundacjami oraz organizacjami ekologicznymi;
4. popularyzacja aktywności proekologicznych, tj. udział w kampaniach na rzecz ochrony środowiska naturalnego, propagowanie zdrowego stylu życia, w zgodzie z otaczającym światem oraz promowanie takich zachowań u innych.

Propozycja działań:

Zadanie	Sposób realizacji	Dokumentacja	Odbiorcy
<p>1. Określenie aktualnego poziomu świadomości ekologicznej i postaw proekologicznych.</p> <p>2. Edukowanie uczniów na temat ekologii oraz zwiększanie ich świadomości i wrażliwości na otaczający nas świat.</p> <p>3. Uczniowie są świadomi problemów ekologicznych.</p> <p>4. Odnawialne źródła energii</p>	<ul style="list-style-type: none"> - narzędzia diagnostyczne - przedmioty szkolne (nauczyciele odpowiedzialni są za przeprowadzenie diagnozy badającej poziom aktualnej wiedzy i świadomości ekologicznej jak i prezentowanych postaw proekologicznych; - zajęcia w terenie: nauczyciele wyjaśniają zjawiska przyrodnicze na przykładzie rzeczywistych procesów i obiektów, na zajęciach w terenie. -lekcje wychowawcze - eksperymenty - Uczniowie poznają rolę drzewa w przyrodzie, znają znaczenie stwierdzenia „drzewa są płucami świata”, rozpoznają wybrane drzewa liściaste i iglaste w swoim otoczeniu. - Uczniowie znają i rozpoznają rośliny i zwierzęta chronione - Udział w projektach recyklingowych - dostrzeganie potrzeby segregacji odpadów oraz wiedza jak to zrobić. - spotkanie z leśnikiem 	<p>Dokumentacja nauczycieli</p> <p>Dokumentacja wychowawców</p>	<p>Uczniowie</p>

<ol style="list-style-type: none"> 1. Propagowanie proekologicznego sposobu myślenia oraz aktywności. 2. ECO-trendy 3. BIO-inspiracje 4. Udział w Ogólnopolskich programach prozdrowotnych 	<p>- godziny wychowawcze:</p> <p>'oszczędzanie' oraz bycie „ekoodpowiedzialnym”.</p> <p>Produkty ECO, BIO i fake ECO/BIO. W jaki sposób rozpoznać firmy rzeczywiście przyjazne dla środowiska i nie dać się wprowadzić im w błąd.</p> <p>Eco-żywność, czym jest, jak rozpoznać oraz gdzie kupić. zdrowa żywność i superfood, czyli zajęcia poświęcone żywności bogatej w składniki odżywcze. Uczniowie tworzą własne menu i przygotowują proste potrawy;</p> <p>Uczniowie dowiadują się jakie znaczenie dla ekosystemu mają pszczoły, z czym obecnie się zmagają oraz czym grozi nam ich wymarcie.</p> <p>„Jesteś tym co jesz”, projekt wspierający edukację na temat świadomego i odpowiedzialnego kupowania oraz przyrządzania pokarmów.</p> <p>„Woda mineralna i źródlana vs wody smakowe oraz tzn. soft drinks”, czyli wszystko co trzeba wiedzieć o wodzie. Uczniowie dowiadują się, że</p>	<p>Dokumentacja nauczycieli</p> <p>Dokumentacja wychowawców</p> <p>Dokumentacja pedagoga szkolnego</p>	<p>Uczniowie</p>
--	--	--	------------------

	<p>kupowane przez nich produkty nie są sobie równie; wiedzą w jaki sposób czytać oraz interpretować etykiety na produktach.</p> <p>„Owoce i warzywa w szkole” Projekt ma za zadanie zwiększenie świadomości na temat zdrowych produktów żywieniowych oraz wyrobienie nawyku sięgania po takie produkty.</p> <p>Las - uczniowie rozumieją konieczność dbania o zagrożone gatunki; wiedzą skąd bierze się konieczność dokarmiania zwierząt w okresie zimowym oraz potrafią odpowiednio dobrać karmę do zwierzęcia</p> <p>Uczniowie są informowani o kampanii pt. zero waste podczas, której uświadamiają zebranym znaczenie ekologii podczas prezentowania znanych marek, które podążają już z tym trendem,</p> <ul style="list-style-type: none"> - współpraca z organizacjami, fundacjami ekologicznymi - piknik ekologiczny 		
--	--	--	--

<ol style="list-style-type: none"> 1. Zwiększanie wiedzy nauczycieli w temacie ekologii oraz działań proekologicznych 2. Nawiązanie współpracy z fundacjami, organizacjami ekologicznymi. 3. Wyposażenie pedagogów w narzędzia potrzebne do efektywniejszego prowadzenia zajęć edukacyjnych. 	<ul style="list-style-type: none"> - szkolenia dla nauczycieli w temacie ekologii oraz zachowań skierowanych na ochronę środowiska naturalnego. - współpraca z organizacjami zewnętrznymi 	<p>Dokumentacja nauczycieli Dokumentacja wychowawców</p>	<p>Uczniowie</p>
---	---	--	------------------

Zdrowie psychiczne i dobrostan uczniów

Część pt. Zdrowie psychiczne i dobrostan uczniów skupia się na promocji i ochronie zdrowia psychicznego w szkole i placówce oświatowej. Prowadzone działania powinny być holistyczne oraz w pełni świadome i zamierzone. Przez holistyczne podejście rozumie się kompleksowe spojrzenie na zjawisko w czterech aspektach, psychicznym, fizycznym, społecznym i duchowym.

Kluczową rolę w procesie pełnią dorośli opiekunowie dzieci, zarówno rodzice jak i nauczyciele młodych ludzi.

To kluczowe zagadnienie opisane zostało wcześniej w Rozporządzeniu Rady Ministrów z dnia 8 lutego 2017 r. w sprawie Narodowego Programu Ochrony Zdrowia Psychicznego na lata 2017–2022.

Cele programu:

1. zrozumienie czym jest zdrowie psychiczne, jakie są normy, w jaki sposób zauważać odstępstwa od normy oraz jakie działania podejmować w sytuacji ich pojawienia się;
2. uświadomienie sobie wpływu pandemii COVID-19 na zdrowie fizyczne i psychiczne młodych ludzi;
3. świadomość zmian jakie przyniosła transformacja oraz konieczność zmiany trybu nauczania z formy bezpośredniej na online;
4. kreowanie bardziej pozytywnego, sprzyjającego środowiska do pracy i nauki w szkole;
5. budowanie dobrej relacji między nauczycielami a uczniami;
6. zrozumienia zjawiska depresji oraz jej odmian;
7. ochrona uczniów przed problemami związanymi z szeroko rozumianym zdrowiem psychicznym, skupianie się na strategiach proaktywnych;
8. trening radzenia sobie z konfliktami, przepracowywanie silnych emocji;
9. zdolność empatii dla siebie i innych;
10. nabycie umiejętności dbania o swoje zasoby; zdolność 'odcinania się' od środowisk toksycznych;
11. odczarowanie wizerunku psychologa oraz psychiatry.

Propozycja działań:

Zadanie	Sposób realizacji	Dokumentacja	Odbiorca
<p>1. Wzmocnienie kompetencji społeczno-emocjonalnych uczniów</p> <p>2. Zdolność proszenia o pomoc</p> <p>3. Zapewnienie pomocy osobom potrzebującym</p> <p>4. Dbanie o zachowania tolerancyjne w szkole</p> <p>5. Dbałość o zdrowie psychologiczne oraz fizyczne</p> <p>6. Zaznajomienie z procedurami wynikającymi z zagrożenia pandemią COVID-19</p> <p>7. Dbanie o bezpieczeństwo w szkole, w drodze do szkoły oraz poza jej obiektem.</p>	<p>- szkolenia, warsztaty</p> <p>- dramy</p> <ul style="list-style-type: none"> • budowanie poczucia własnej wartości, • asertywność – propozycja: e-lekcja ECRK pt.: „Asertywność - sposób na życie” (dedykowana uczniom VIII SP), • umiejętność pozytywnego myślenia, • konstruktywne przekazywanie informacji zwrotnej, • odnajdowanie się w grupie, • umiejętność empatii i dostrzegania innych ludzi, • prowadzenie umiejętnej komunikacji • umiejętność przyjmowania informacji zwrotnej, • uczniowie rozpoznają emocje, potrafią nazwać przeżywane ludzkie emocje pokazane na fotografiach uczniowie odgrywają scenki konfliktowe. 	<p>Dokumentacja nauczycieli,</p> <p>Dokumentacja wychowawców</p> <p>Dokumentacja pedagoga szkolnego</p>	<p>Uczniowie</p>

	<ul style="list-style-type: none"> • uczniowie świadomi są swoich zdolności oraz ograniczeń, wiedzą nad czym pracować. Znają również swoje granice wytrzymałości dlatego wiedzą jak postąpić w sytuacjach przekraczających ich zdolności. Młodzi ludzie wiedzą, że zawsze mogą skontaktować się z osobami od telefonu zaufania. • Przeprowadzenie badania ankietowego wśród nauczycieli, wychowawców, rodziców/opiekunów uczniów, dyrekcji szkoły, w celu zapoznania się z aktualnym poziomem zagrożenia występowaniem bądź określenia natężenia występowania sytuacji problemowych związanych z przemocą i agresją i/lub cyberprzemocą w szkole. • zajęcia dotyczące zagrożeń związanych z intensyfikacją korzystania z mediów społecznościowych, zjawiska agresji i przemocy w mediach społecznościowych, oraz pojawiającym się problemom zdrowotnym (tj. otyłość, nabyte wady postawy, utrzymywanie odpowiedniej higieny ciała) oraz 		
--	--	--	--

	<p>psychologicznym (tj. fizyczne odseparowanie od rówieśników).</p> <ul style="list-style-type: none"> • zapoznanie z procedurami wynikającymi z zagrożeń w związku z pandemią COVID-19. • uświadomienie uczniom pozytywnych aspektów zdrowego stylu życia, poznanie zasad zdrowego odżywiania oraz wiedza jak aktywność oraz konkretne pokarmy wpływają na kondycje psychiczną oraz fizyczną; 		
--	--	--	--

<ol style="list-style-type: none"> 1. Zarządzanie sytuacją kryzysową 2. Redukcja zagrożenia patologiami i wykluczeniem społecznym 3. Nawiązanie współpracy z organizacjami, fundacjami 4. Podnoszenie kwalifikacji w zakresie Pomocy Psychologiczno-Pedagogicznej, wiedzy na temat stresu, sytuacji stresowych, depresyjnych, itp. 	<ul style="list-style-type: none"> - szkolenia dla nauczycieli i wychowawców podnoszące kwalifikację i zdolności do reagowania i zarządzania w sytuacjach trudnych, kryzysowych (przebieg sytuacji kryzysowej, jak uchronić się przed kryzysem, plan postępowania w sytuacji kryzysowej). - e-szkolenia 	<p>Dokumentacja Dyrektora</p>	<p>Nauczyciele, Wychowawcy</p>
<ol style="list-style-type: none"> 1. Przeciwdziałanie zmianą wywołanym przez pandemię COVID-19 2. Podnoszenie kwalifikacji w zakresie wiedzy na temat stresu, sytuacji stresowych, depresyjnych, itp. 3. Wzmocnienie relacji na linii uczniowie-nauczyciele-rodzice 	<ul style="list-style-type: none"> -szkolenia, -warsztaty - materiały informacyjne, ulotki opracowane przez ORE (informacje dotyczą informowania o szczepieniach i bezpieczeństwie w szkołach oraz zawierają przykładowe konspekty lekcji i scenariusze o tematyce zdrowotnej); - pogadanki - godziny wychowawcze - zajęcia w plenerze - zintensyfikowanie współpracy poradni w zakresie diagnozowania uczniów i podejmowania działań wspierających uczniów w realizacji pomocy psychologiczno-pedagogicznej z nauczycielami i 	<p>Dokumentacja Dyrektora</p> <p>Dokumentacja nauczycieli</p> <p>Dokumentacja wychowawców</p> <p>Dokumentacja pedagoga szkolnego</p>	<p>Nauczyciel, wychowawca, rodzice/ opiekunowie dzieci</p>

	specjalistami ze szkół, placówek, z rodzicami i opiekunami prawnymi.		
<p>1. Zwiększenie kompetencji wychowawczych rodziców</p> <p>2. Zapoznanie z zasadami i procedurami funkcjonowania i przeciwdziałania pandemii COVID-19</p>	<p>- informowanie rodziców o depresji i stanach depresyjnych działania profilaktyczne skupione są na eliminowaniu czynników ryzyka (indywidualnych, rodzinnych, szkolnych oraz środowiskowych) oraz wzmacnianiu czynników chroniących;</p> <p>- procedury przeciwdziałania pandemii COVID-19: zapoznanie dorosłych z procedurą postępowania w związku z pandemią COVID-19. Rodzice świadomi są zasad oraz obowiązków funkcjonowania; wiedzą do kogo się zgłosić w momencie pojawienia się wątpliwości co do stanu zdrowia swoich pociech oraz innej osoby mieszkającej w tym samym domostwie.</p>	<p>Dokumentacja nauczycieli</p> <p>Dokumentacja wychowawców</p> <p>Dokumentacja pedagoga szkolnego</p>	<p>rodzice/ opiekunowie dzieci</p>

Wychowanie do wrażliwości na prawdę i dobro. Kształtowanie właściwych postaw szlachetności, zaangażowania społecznego i dbałości o zdrowie.

„Wychowanie do wrażliwości na prawdę i dobro. Kształtowanie właściwych postaw szlachetności, zaangażowania społecznego i dbałości o zdrowie”. Jest to jeden z tematów wchodzący w skład podstawowych kierunków realizacji polityki oświatowej państwa w roku szkolnym 2021/2022 - pkt. 2.

Cele programu:

1. Rola wartości w nauczaniu i w wychowaniu dzieci i młodzieży
2. Analiza wartości szczególnie ważnych dla społeczności szkolnej
3. Zwiększenie wrażliwości uczniów na prawdę i dobro. Zwiększenie tolerancyjności.
4. Uwrażliwienie uczniów na otaczające ich piękno oraz umiejętność jego odnajdywania.

Propozycja działań:

Zadanie	Sposób realizacji	Dokumentacja	Odbiorca
<p>1. Badanie diagnostyczne dotyczące wartości oraz wychowania w tym nurcie.</p> <p>2. Tolerancja oraz otwartość na różnorodność, odmienność.</p> <p>3. Otwartość na nowe przeżycia.</p> <p>4. Zrozumienie oraz zaakceptowanie własnego ciała oraz zachodzących w nim przemian.</p>	<p>- narzędzia diagnostyczne: badania ankietowe badające posiadane przez uczniów wartości oraz umiejętność wartościowania każdej z nich.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Zajęcia, których celem jest samopoznanie i budowanie własnej wartości: • podczas wychowania fizycznego nauczyciel prowadzi zajęcia pozwalające uświadomić uczniom posiadane przez nich zdolności fizyczne, zaznajamia ich z predyspozycjami ich ciała oraz z aktualnymi granicami. Uczniowie rozmawiają na temat możliwości fizycznych człowieka oraz starają się stworzyć dopasowany indywidualnie do swoich potrzeb program ćwiczeń fizycznych (nauczyciel promuje zdrowe i swobodne zachowywanie się we własnej skórze oraz akceptowanie własnego ciała). Zajęcia mają na celu zachęcić mniej aktywnych uczniów do podjęcia wysiłku i zaangażowania w wykonywanie 	<p>Dokumentacja nauczycieli</p> <p>Dokumentacja wychowawców</p> <p>Dokumentacja pedagoga szkolnego</p>	<p>Uczniowie</p>

	<p>ćwiczeń podczas prowadzonych zajęć oraz w czasie wolnym. Jeśli predyspozycje i aspiracje uczniów odbiegają od aktualnych możliwości szkoły, należy wskazać im miejsca lub osoby, pod okiem, których będą mogli rozwijać swoją pasję. Podczas zajęć nauczyciel tłumaczy jakie znaczenie dla rozwoju poznawczego i emocjonalnego ma podejmowanie wysiłku fizycznego;</p> <ul style="list-style-type: none"> • zajęcia mające uświadomić uczniom czym jest tolerancja, kiedy należy mówić o zachowaniach nietolerancyjnych oraz dlaczego warto akceptować inność. Podczas zajęć uczniowie zapoznają się z wybranymi zwrotami oraz podzielą się swoimi obawami związanymi z innością, niepełnosprawnością. <p>- dramy - e-lekcje - spotkania z kulturą i sztuką: udział w konkursach, wydarzeniach regionalnych - projekt: Poznajemy piękno przyrody</p>		
--	--	--	--

<p>1. Przeciwdziałanie przedwczesnej inicjacji seksualnej.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - warsztaty, szkolenia, dramy, - materiały informacyjne, - „Bądź bezpieczny”: celem zajęć jest podniesienie świadomości uczniów na temat chorób, informowanie na temat profilaktyki, bliskich i daleko idących objawach chorób oraz możliwości zarażenia się, - trening asertywności – umożliwi uczniom bronienie się w sytuacjach zmuszania ich do czegoś. Odgrywanie przedstawionych tzn. sytuacji trudnych w parach. 	<p>Dokumentacja nauczycieli Dokumentacja wychowawców Dokumentacja pedagoga szkolnego</p>	<p>Uczniowie</p>
<p>1. Pedagogizacja rodziców/ opiekunów dzieci. 2. Spotkania z wychowawcą oraz utrzymywanie stałej i poprawnej relacji na linii nauczyciele-rodzice/ opiekunowie dzieci. 3. Zaangażowanie rodziców w działalność szkolną.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - spotkania z wychowawcą, - pogadanki, • rodzice/opiekunowie dzieci czuwają nad tym, aby ich pociechy wykazywały właściwą postawę charakteryzującą się wysoką kulturą osobistą oraz sumiennie realizowało obowiązek szkolny; • rodzice/opiekunowie utrzymują regularny kontakt z wychowawcą klasy, wykazują zainteresowanie aktualnym stanem wiedzy swoich pociech oraz w razie zaistnienia potrzeby sami podejmują kontakt 	<p>Dokumentacja nauczycieli Dokumentacja wychowawców</p>	<p>Rodzice/ opiekunowie uczniów</p>

	<p>z konkretnym nauczycielem, wychowawcą klasy czy dyrektorem;</p> <ul style="list-style-type: none"> • rodzice/opiekunowie angażują się w działania realizowane przez szkołę tj. akademie i uroczystości szkolne, konkursy, wydarzenia, imprezy klasowe i szkolne, wyjścia, wyjazdy, itp.; • rodzice/opiekunowie uczniów, których pociechy wykazują specyficzne trudności wychowawcze pozostają w stałym kontakcie z pracownikami szkoły i podejmują się wspólnych działań w celu polepszenia aktualnej postawy dzieci i młodzieży. Zadaniem wychowawców klas jest ułatwienie im tego kontaktu bądź wskazanie alternatywnych form szukania wsparcia; • przeprowadzenie spotkania z opiekunami uczniów na temat ustalania zasad panujących w domu, przestrzegania ich przez wszystkich domowników oraz konsekwentnego reagowania w sytuacjach, gdy dana reguła nie zostanie dotrzymana. Celem 		
--	--	--	--

	spotkania jest uświadomienie dorosłym, że najczęściej pozytywnych skutków wychowawczych przynoszą pozytywne wzorce zachowań samych rodziców oraz okazywanie wzajemnego szacunku, troski i zainteresowania.		
--	--	--	--

Budowanie zespołu klasowego

Relacje rówieśnicze są kluczowe do poprawnego funkcjonowania klas, całej szkoły, a co za tym idzie efektywnych działań edukacyjnych. Niestety sytuacja pandemiczna spowodowała konieczność odnowienia bądź nawiązania z powrotem istniejących wcześniej relacji koleżeńskich oraz relacji pomiędzy uczniami-nauczycielami oraz nauczycielami-rodzicami, czy opiekunami uczniów.

Konieczne jest podejście do procesu kompleksowo, nie można oczekiwać, że uczniowie wrócą do wcześniej posiadanych relacji, a prawdopodobnie będzie konieczne budowanie zespołów klasowych na nowo. Pomocna w tej sytuacji będzie postawa otwartości, zrozumienia dla różnych zachowań, emocji uczniów.

Cele programu:

1. Ponowna adaptacja uczniów do zajęć w trybie stacjonarnym.
2. Zaznajomienie się z zespołem klasowym oraz nawiązanie więzi koleżeńskich, przyjacielskich.
3. Przypomnienie aktualnie obowiązujących zasad organizacyjnych i zasad pracy w szkole i w klasie.
4. Rozpoznanie aktualnej sytuacji uczniów - nastrojów, samopoczucia, doznanych trudnych przeżyć w związku z pandemią.
5. Przekazanie informacji o możliwościach uzyskania pomocy.

Propozycja działań:

Zadanie	Sposób realizacji	Dokumentacja	Odbiorcy
<ol style="list-style-type: none"> 1. Zajęcia integracyjne. 2. Ponowna adaptacja uczniów do zajęć w trybie stacjonarnym. 3. Zaznajomienie się z zespołem klasowym oraz nawiązanie więzi koleżeńskich, przyjacielskich. 4. Przypomnienie aktualnie obowiązujących zasad organizacyjnych i zasad pracy w szkole i w klasie. 5. Zaznajomienie z procedurami wynikającymi z istnienia zagrożenia pandemią COVID-19. 	<ul style="list-style-type: none"> - ćwiczenia indywidualne i grupowe, - ćwiczenia integrujące klasy uczniowskie, - ćwiczenia aktywizujące. • zajęcia integracyjne dla wszystkich klas • zajęciach budujące umiejętność komunikacji, nawiązywania współpracy, wzajemnego zaufania, wspólnego rozwiązywania problemów i radzenia sobie w sytuacjach kryzysowych. • uczenie współodpowiedzialności za swoich kolegów i koleżanki z klasy i ze szkoły, wzmacnianie poczucia solidarności – nauczyciele respektują ustanowione w szkole zasady i wyciągają konsekwencje w sytuacji, gdy nie są one przestrzegane. Nauczyciele nie pochwalają typowego „donosicielstwa”, jednak nie bagatelizują zgłaszanych sytuacji. Podczas zajęć uczniowie tworzą własne klasowe zasady, według których chcą pracować (reguły 	<p>Dokumentacja nauczycieli</p> <p>Dokumentacja wychowawców</p>	<p>Uczniowie</p>

	<p>muszą zostać zaakceptowane przez każdego ucznia z osobna oraz nauczyciela, można negocjować poszczególne punkty regulaminu) tj. do szkoły nie nosimy telefonu komórkowego, nie przerywamy innym mówiącym, szanujemy cudzą prywatność, mamy prawo wyjść do toalety kiedy zaistnieje taka konieczność, nie podnosimy głosu, itp. Ważne, aby zasady były tworzone wspólnie przez uczniów i nauczycieli oraz dawały tym pierwszym poczucie, że nawiązują oni partnerską, otwartą relację ze swoim nauczycielem;</p> <ul style="list-style-type: none"> • zapoznanie z procedurami wynikającymi z zagrożeń w związku z pandemią COVID-19. Nauczyciele omawiają ten temat podczas zajęć oraz rozmieszczają w widocznych miejscach plansze z wytycznymi dla uczniów i rodziców dotyczących przestrzegania zasad bezpieczeństwa w czasie pandemii. • ponowne zapoznanie uczniów z regulaminem szkolnym; • wdrażanie uczniów do przestrzegania podstawowych 		
--	--	--	--

	<p>zasad bezpiecznego zachowania się w czasie lekcji, przerw, zajęć pozalekcyjnych oraz w drodze do i ze szkoły;</p> <ul style="list-style-type: none"> • zaznajomienie uczniów z zasadami bezpiecznego poruszania się po drogach, ulicach miejskich • uświadomienie uczniom zasad postępowania na wypadek pożaru. • zajęcia na temat przyjaźni, relacji koleżeńskich, relacji międzyludzkich oraz ich pielęgnacji 		
1. Budowanie odpowiedniej postawy w świadomości dzieci i młodzieży oraz ich rodziców.	<p>Zajęcia prowadzone w formie pogadanek, szkoleń, warsztatów plastycznych, wprowadzenie elementu dram psychologicznych do prowadzonych ćwiczeń;</p> <p>nauczenie uczniów mówienia o swoich potrzebach oraz rozwijanie umiejętności nazywania emocji – rozmowa o emocjach, identyfikowanie emocji u siebie i innych, zdolność ich nazywania.</p> <p>budowanie u ucznia więzi z placówką, nauczycielami oraz osobami uczęszczającymi do szkoły – pozwalanie uczniom włączyć się w</p>	<p>Dokumentacja nauczycieli</p> <p>Dokumentacja wychowawców</p> <p>Dokumentacja pedagoga szkolnego</p>	Uczniowie

	proces organizacji akademii, wyjść, wyjazdów.		
--	--	--	--

Wspomaganie przez szkołę wychowawczej roli rodziny

Punkt programu:

Wspomaganie przez szkołę wychowawczej roli rodziny, m.in. przez właściwą organizację zajęć edukacyjnych wychowanie do życia w rodzinie oraz realizację zadań programu wychowawczo-profilaktycznego.

Wspomaganie przez szkołę wychowawczej roli rodziny bazuje na wytworzonych relacjach pomiędzy nauczycielami, pedagogami szkolnymi, a rodzicami dzieci, ich opiekunami.

Jedynie odpowiednia współpraca, partnerskie działanie jest w stanie przynieść założone wcześniej działania wychowawcze. Z tego powodu tak niezmiernie ważne jest kładzenie dużego nacisku na relacje pomiędzy dorosłymi, wzajemne zrozumienie oraz zaufanie.

Postulat wspieranie rodziny w roli wychowawczej wynika nie tylko z pandemii, ale będącego także rezultatem cywilizacyjnych przemian, stał się wyzwaniem umocowanym w tegorocznych kierunkach polityki oświatowej państwa.

Cele programu:

1. Zapoznanie się z oczekiwaniami rodziców oraz nauczycieli.
2. Tworzenie przestrzeni do współpracy z rodzicami rozumiane jako współdecydowanie oraz współodpowiedzialność za to, co się dzieje w szkole.
3. Zaangażowanie rodziców, wychodzenie z inicjatywami na nowe działania mające na celu edukację ich dzieci.

Propozycja działań:

Zadanie	Sposób realizacji	Dokumentacja	Odbiorca
<ol style="list-style-type: none"> 1. Diagnostyka problemu – określenie jakości relacji na linii rodzice/ opiekunowie uczniów-nauczyciele/ pracownicy szkoły. 2. Zapoznanie nauczycieli i opiekunów uczniów z aktualnym poziomem i jakością nawiązanych relacji pomiędzy nimi. 3. Pomoc w sytuacji trudnych związanych z pandemią COVID-19 	<p>- każdy wychowawca określa, jaki procent rodziców/ opiekunów uczniów bierze udział w organizowanych wywiadówkach. Taka aktywność jest oznaką najmniejszego, minimalnego zainteresowania dorosłych swoimi podopiecznymi. Konieczne jest również przeanalizowanie, którzy opiekunowie podejmują się aktywnych działań (np. organizacja lub współorganizacja wyjazdów klasowych/ szkolnych, imprez szkolnych, eventów, itp.);</p>	<p>Dokumentacja wychowawców</p>	<p>Wychowawcy, nauczyciele, dyrekcja, rodzice, opiekunowie dzieci</p>
<ol style="list-style-type: none"> 1. Pełnienie funkcji informacyjnej w sytuacjach kryzysowych. 2. Podnoszenie społecznych kompetencji nauczycieli. 	<p>- spotkania z pedagogiem szkolnym, - e-szkolenie za pośrednictwem Europejskiego Centrum Rozwoju Kadr pt.: „Współpraca z trudnymi rodzicami” nauczyciele zapoznani zostaną z metodami, które pozwolą nawiązać odpowiednie relacje z rodzicami/ opiekunami uczniów, zachęcić ich do współpracy i tym samym zbudować swój pozytywny, profesjonalny wizerunek.</p>	<p>Dokumentacja Dyrektora Dokumentacja pedagoga szkolnego</p>	<p>Nauczyciele, wychowawcy, dyrekcja szkoły</p>

<ol style="list-style-type: none"> 1. Nawiązanie dialogu. 2. Uświadomienie opiekunom uczniów ich praw i obowiązków wynikających z faktu uczestnictwa ich dziecka w życiu szkoły. 3. Poznanie oczekiwań rodziców/ opiekunów uczniów względem szkoły i nauczycieli. 4. Powołanie/ usprawnienie działania Rady Rodziców/ Rady Szkoły/ Fundacji/ innych organów, w których pracę angażują się rodzice/ opiekunowie prawni i faktyczni uczniów. 	<ul style="list-style-type: none"> - spotkania wychowawcą/pedagogiem szkolnym i dyrekcją, - spotkania z wychowawcami klas. - dyrektor, pedagog szkolny, wychowawcy klas, uświadamiają rodziców/ opiekunów prawnych i faktycznych opiekunów uczniów, jakie mają prawa i obowiązki. Dowiadują się, jakie działania mogą podjąć, aby pomóc pracownikom szkoły w realizacji programu edukacyjnego - np. wyjścia do teatru, do kina, do muzeum z uczniami (a rodzice z dziećmi), współorganizowanie lekcji, pomoc finansowa, bądź w realizacji konkretnego wydarzenia itp. Szkoła zachęca i umożliwia dorosłym podejmowania samodzielnych inicjatyw, samodzielnego angażowania się w życie placówki oraz dzielenia pomysłami z innymi rodzicami, odpowiednimi nauczycielami bądź wychowawcami klas; - dyrektor, wychowawcy organizują spotkania z opiekunami szkoły, podczas których podsumowują ostatni okres (i/lub inny okres czasu) oraz oceniają jakość nawiązanej współpracy 	<p>Dokumentacja nauczycieli Dokumentacja wychowawców Dokumentacja pedagoga szkolnego</p>	<p>Nauczyciele, wychowawcy, dyrekcja szkoły oraz rodzice/ opiekunowie uczniów</p>
--	--	--	--

	<p>między dorosłymi, a szkołą. Najbardziej aktywni opiekunowie dzieci zostają wyróżnieni – czas poświęcony na dodatkowe zaangażowanie się rodziców w życie szkoły i ich praca nie mogą pozostać niezauważone. Każda praca, w szczególności społeczna, powinna być doceniona;</p> <ul style="list-style-type: none"> - wychowawca organizuje spotkanie z opiekunami dzieci, podczas którego zapoznaje się z ich opiniami i oczekiwaniami względem sposobu nauczania i funkcjonowania szkoły; - wychowawca, nauczyciele informują rodziców o prowadzonych aktywnościach – wywieszanie informacji na tablicy ogłoszeń, na stronie internetowej, na fb grupy/ szkoły/ klasy, wysyłanie mailingu do rodziców, powiadamianie dorosłych podczas spotkań w szkole; - szkoła organizuje Dni Otwarte/ uroczystości dla rodziców/ opiekunów, podczas których uczniowie wcielają się w rolę organizatorów wydarzenia i prowadzą rodziców/ opiekunów po szkole i przygotowanych atrakcjach. 		
--	---	--	--

<p>1. Wdrożenie wspólnego, partnerskiego podejścia i zarządzania placówką szkoły.</p>	<p>- współorganizowanie wydarzeń przy współpracy rodziców/ opiekunów uczniów i nauczycieli: - Święto Pyry, - Kiermasz Świąteczny - Dzień Babci i Dziadka Wieczór filmowy - inne w zależności od pomysłów</p>	<p>Dokumentacja nauczycieli Dokumentacja wychowawców Dokumentacja pedagoga szkolnego</p>	<p>Rodzice/ opiekunowie uczniów</p>
---	---	--	-------------------------------------

<p>1. Wspólne rozwiązywanie sytuacji problemowych.</p> <p>2. Prowadzenie diagnozy środowiskowej, udzielenie wsparcia rodzinom potrzebującym.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - informowanie osób potrzebujących o instytucjach/ organizacjach świadczących pomoc. - Wychowawca/ pedagog szkolny opracowuje metody oraz możliwe formy wsparcia dla rodzin potrzebujących. - pedagog szkolny/ wychowawca udzielają informacji o możliwych formach wsparcia świadczących wsparcie w miejscu zamieszkania bądź innym miejscu zasugerowanym przez osobę potrzebującą (np. droga mniej oficjalna poprzez kontakt telefoniczny) – omawiane sytuacje problemowe to np.: problemy wychowawcze, problemy komunikacyjne w rodzinie, przemoc w rodzinie, sytuacje nałogowe, ubóstwo, długotrwałe sytuacje chorobowe, bezrobocie, eurosieroctwo, choroby; - pedagog szkolny wspomaga wychowawcę klasy w przeprowadzaniu wywiadów środowiskowych – wspólne prowadzenie indywidualnych i bezpośrednich spotkań z rodzicami, - wspólne prowadzenie projektów np. przeciwdziałanie zachowaniom 	<p>Dokumentacja wychowawców</p> <p>Dokumentacja pedagoga szkolnego</p>	<p>Pedagog, nauczyciele i wychowawcy, rodzice/ opiekunowie dzieci</p>
--	--	--	---

	<p>agresywnym i przemocowym wśród uczniów:</p> <ul style="list-style-type: none"> - wdrożenie wszelkiej formy edukacji na temat zjawiska agresji i przemocy (za pomocą ulotek, pogadanek, szkoleń, psychodram, poradników, filmów, warsztatów, spotkań z przedstawicielami służb mundurowych itp.), - konsultacja ze specjalistami na temat sytuacji problemowej oraz wprowadzenie działań naprawczych, - wspólne organizowanie różnego typu akcji promujących zdrowy tryb życia, -informowanie o konsekwencjach, jakie spotykają sprawców przemocy i agresji (spotkanie z przedstawicielem policji), - informowanie uczniów, w jaki sposób bronić się przed agresją i przemocą międzyrówieśniczą, gdzie szukać pomocy, jakie działania podjąć, aby minimalizować możliwość zaistnienia sytuacji problemowych. 		
--	---	--	--